

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoP/22/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114201190
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8114201190.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľky F. Q., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q., Z. XX, právne zastúpenej JUDr. Helenou Schneiderovou, advokátkou so sídlom Prešov, Floriánova 12, proti odporcovi T. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. L. Q., nar. XX.XX.XXXX a mal. F. Q., nar. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 36P/5/2014 - 53 zo dňa 01.07.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zverení mal. F. Q. do osobnej starostlivosti matke, vo výroku o povinnosti matky prispievať na výživné mal. L., vo výroku o povinnosti otca prispievať na výživu mal. F. a v výrokoch o úprave styku otca s mal. F. a v súvisiacom výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd manželstvo účastníkov konania F. Q. a T. Q. rozviedol. Zveril mal. L. Q. do osobnej starostlivosti odporcu - otca, ktorý je oprávnený a povinný maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

Zveril mal. F. Q. do osobnej starostlivosti navrhovateľky - matky, ktorá je oprávnená a povinná maloletú zastupovať a spravovať jeho majetok.

Navrhovateľke - matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu mal. L. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám odporcu - otca vždy do 15.dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou rozsudku opakovane do budúcnosti.

Odporcovi - otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu mal. F. sumou 50 Eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám navrhovateľky - matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou rozsudku opakovane do budúcnosti. Upravil styk otca s mal. F. tak, že je oprávnený stretávať s mal. F. každý páry víkend v čase od soboty od 09.00 hod. do nedele do 17.00 hod. s tým, že otec je povinný v určený deň a čas maloletého prevziať v mieste bydliska matky a v určený deň a čas maloletého matke v mieste bydliska odovzdať. Matke uložil povinnosť maloletého na styk s otcom riadne pripraviť.

Styk mal. L. s matkou prvostupňový súd neupravil. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Prvostupňový súd o rozvode účastníkov konania rozhodol podľa § 22, § 23 Zákona o rodine keď zistil, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Vo vzťahu k mal. deťom prvostupňový súd vychádzal z vykonaného dokazovania a to z výsluchov účastníkov konania, z listín ktoré podrobne popísal v odôvodnení svojho rozsudku, z pripojených spisov a skonštatoval, že práva a povinnosti k mal. deťom je potrebné upraviť podľa § 24, § 25 a § 62 a § 75 Zákona o rodine. Pri úprave rodičovských práv a povinnosti k mal. deťom vychádzal z faktického stavu, ako aj zo záverov znaleckého posudku v konaní o úpravu práv a povinnosti vedenom na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 27P/111/2013. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že aj keď sa vo všeobecnosti neodporúča rozdelenie mal. detí, v tomto prípade je vhodné, aby deti ostali v starostlivosti rodičov tak, ako sú teraz, to znamená, aby L. aj naďalej ostala u svojho otca vzhľadom na jej vek a jej vyjadrenia pred znalcom a vo vzťahu k mal. F. je potrebné konštatovať, že sa o neho momentálne stará matka dieťaťa a k nej má dieťa jednoznačne pozitívny vzťah a je silno na matku naviazaný. Prvostupňový súd konštatoval, že vo vzťahu k výške výživného vychádzal z odôvodnených potrieb mal. detí a možností a schopností oboch rodičov, pričom na strane otca zohľadnil osobnú starostlivosť o maloletú L. a skutočnosť, že otec žije ešte s dvoma staršími sestrami mal. L., ktoré študujú. Vo vzťahu k mal. F. vychádzal z tých istých kritérií a zo skutočností, že sa o dieťa stará matka a matka žije v byte staršieho syna X..

Styk rodičov s mal. deťmi ponechal na vzájomnej dohode. Vo vzťahu k mal. F. rodičia sa na úprave styku pred súdom dohodli a vo vzťahu k L. prvostupňový súd konštatoval, že vzhľadom na jej vek je úprava styku už neúčelná.

O trovách konania rozhodol podľa § 144 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec mal. detí, ktorý namietal výrok rozsudku súdu prvého stupňa o zverení mal. F. do osobnej starostlivosti matky, keďže mal. F. do odchodu žil s otcom v spoločnej domácnosti aj s ďalšími tromi sestrami, ku ktorým ma vytvorený kladný vzťah. F. dieťa zobrala od otca v čase, keď mal nastúpiť do 1. ročníka základnej školy a prihlásila ho do základnej školy v Sabinove. Dieťa sa k otcovi už viac nevrátilo aj napriek tomu, že aj otec zabezpečil jeho zápis do základnej školy v Jarovniciach. Matka maloletého nemá vlastné bývanie na rozdiel od otca, ktorý žije v rodinnom dome kde má dieťa vytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývoj a rozvoj. Matka nemá stále zamestnanie, na rozdiel od otca, ktorý má pracovný pomer na dobu neurčitú. Poukázal na to, že znalec PhDr. Jozef Kandala v znaleckom posudku č. 61/2013 uviedol, že vhodnejšie predpoklady na zabezpečenie starostlivosti o mal. deti vo všetkých súvislostiach vidí u otca mal. detí. Žiadal preto mal. F. zveriť do jeho starostlivosti.

Otec mal. detí ďalej namietal výroky o vyživovacích povinnostiach a to z jeho strany na mal. F. a zo strany matky na mal. L., keď vo vzťahu k vyživovacím povinnostiam neboli vykonané pred prvostupňovým súdom žiadne dôkazy, ktoré by odôvodňovali jeho rozhodnutie o určení minimálnej výšky výživného. Matka nepreukázala aby si aktívne hľadala prácu a tak uspokojila potreby oprávnených osôb. Matka mal. detí je vyučená kuchárka a otec predložil zoznam zverejnených ponúk na internete v matkinom odbore. Ďalej poukázal na to, že okrem mal. Dominiky on žije a stará sa o ďalšie deti a to V. a F..

Namietal, že zo svojho príjmu nie je schopný platiť na mal. Mateja žiadne výživné. F. na staršie deti ničím neprispieva a tak isto ani na mal. Dominiku.

Namietal výrok rozsudku súdu prvého stupňa o úprave styku odporcu s mal. F. keď rozsah súdom upraveného styku je nepostačujúci a znevýhodňuje ho v kontakte s dieťaťom. Žiadal, aby tento styk bol vo väčšom rozsahu aj počas prázdnin a sviatkov.

Preto žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že mal. Matej bude zverený do jeho osobnej starostlivosti. Výživné od matky nežiadal. Pokiaľ mal. dieťa nebude zverené do jeho osobnej starostlivosti, potom bol ochotný prispievať na mal. F. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa.

Žiadal výživné zo strany matky na mal. L. vo výške 100 Eur mesačne a úpravu styku s mal. F. nielen počas víkendov, ale aj počas sviatkov a iných voľných dní.

Odvolačný súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo výrokoch o zverení mal. F., o výške výživného na obe mal. deti a o styku otca s mal. deťmi, v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ustanovením § 214 ods. 1,2 O.s.p. a zistil, že prvostupňový súd sa v priebehu konania dopustil väd konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a na ktoré musí odvolací súd prihliadnuť, pretože bolo odňaté právo účastníkom konania vo veci konať.

O tom, ako v tejto veci prebiehalo súdne konanie vrátane dokazovania, môže odvolací súd usudzovať z obsahu spisu, osobitne z obsahu zápisnice o súdnom pojednávaní, zo dňa 01.07.2014.

Podľa § 40 ods. 1 O.s.p. o úkonoch, pri ktorých súd konaní s účastníkmi alebo vykonáva dokazovanie, spisuje sa zápisnica.

Podľa § 41 ods. 2 O.s.p., zápisnicu podpisuje predseda senátu, samosudca alebo súdny úradník a zapisovateľ, ktorý zápisnicu spísal. Ak predseda senátu nemôže zápisnicu podpísať, podpíše ju za neho iný člen senátu.

Z obsahu zápisnice o pojednávaní vyplýva, že táto nebola podpísaná sudcom, ktorý vykonával úkon súdu a to pojednávanie.

Uvedená vada je vadou odstrániteľnou, ktorá nespôsobuje odňatie práva konať účastníkom konania, len dokresľuje konanie v prejednávanej veci.

Podľa § 156 ods. 1 O.s.p., rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne. Vyhlasuje ho predseda senátu alebo samosudca v mene Slovenskej republiky, uvedie pritom výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti výkonu rozhodnutia.

Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 01.07.2014 vyplýva, že prvostupňový súd vyhlásil rozsudok súdu verejne, avšak po jeho vyhlásení a po uvedení jeho výroku z obsahu zápisnice nevyplýva, že by zákonný sudca rozsudok riadnym spôsobom účastníkom konania prítomným na pojednávaní odôvodnil, žeby ich poučil o odvolaní a o možnosti výkonu rozhodnutia. Uvedená okolnosť má vplyv na zákonnosť vyhlásenia rozsudku, na ktorú okolnosť musí odvolací súd v rozsahu napadnutých výrokov rozsudku súdu prvého stupňa prihliadnuť.

Ďalej odvolací súd konštatuje, že z odôvodnenia rozsudku súdu vyplýva, že dokazovanie vykonal výsluchom účastníkov konania, sobášnym listom, rodným listom mal. detí, potvrdenia o spoločnom poslednom bydlisku účastníkov konania, lekársnym nálezom a ďalšími potvrdenia o príjmoch účastníkov konania, dokonca vykonal dokazovanie aj obsahom spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 27P/111/2013, 24P/437/2013 a ďalším spisovým materiálom, na základe čoho ustálil skutkový stav.

Podľa § 129 ods. 1 O.s.p. dôkaz listinou sa vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah. To neplatí, ak súd vo veci nenariaďuje pojednávanie.

Z dikcie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že úlohou súdu prvého stupňa pri manipulácii s listinami ako dôkazným prostriedkom je prečítať tieto listiny, alebo oznámiť ich obsah. Oznámenie obsahu sa uskutočňuje v prípade, ak by obsahnosť údajov zachytených v listine vyžadovala neprimerane dlhý čas na vykonanie dôkazu prečítaním listiny, alebo ak to vo vzťahu k dokazovaniu postačuje.

Sudca je povinný vždy v zápisnici uviesť, akým spôsobom (čítaním alebo oznámením obsahu listiny) vykonal danou listinou dôkaz. Po týchto úkonoch je potrebné listinu predložiť účastníkom konania, aby

sa k nej mohli vyjadriť, a to namietat' jej pravosť, prípadne namietat' iné dôležité skutočnosti, a vyjadrenia účastníkov konania je potrebné v zaznamenať v zápisnici o pojednávaní.

Vykonávanie dôkazu oboznámením sa s celým súdnym spisom, ako to uviedol prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, nie je správnym postupom, pretože nemožno preskúmať, ktoré konkrétne dôkazné prostriedky zo spisu boli použité. Preto je potrebné v zápisnici presne zaprotokolovať, ktoré strany spisu, prípadne ktoré listiny obsiahnuté v spise boli prečítané. Nie všetky listiny sú prípustné dôkazné prostriedky.

Na pojednávaní dňa 01.07.2014 ako to vyplýva zo strany 6 prvostupňový súd okrem spisov, ktoré označil ako dôkazy vykonané v prejednávanej veci, vykonal dôkaz aj spisom č.k. 36P/5/2014. Z obsahu rozsudku súdu prvého stupňa však nie je zrejmé, o aký spis išlo a aké informácie z tohto spisu pre skutkový stav a odôvodnenie rozhodnutia napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa použil.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil vo vzťahu k rozdeleniu súrodencov do osobnej starostlivosti obom rodičom závermi znaleckého posudku č. 61/2013, ktorý znalecký posudok bol vykonaný vo veci sp. zn. 27P/111/2013. Z obsahu zápisnice o pojednávaní však nie je zrejmé, ako s týmto znaleckým posudkom vykonaným v inom konaní prvostupňový súd narábal, ako s týmto znaleckým posudkom vykonal dokazovanie, keď v priebehu konania ho len krátkou cestou doručil účastníkom konania a následne oboznámil sa znalecký posudok. Rozsah oboznámenia ani reakcie účastníkov konania na túto listinu v spise zistené nie sú.

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa však vyplýva, že prvostupňový súd vyvodzoval skutkové zistenia vo vzťahu k umiestneniu mal. Mateja, vo vzťahu k výživnému a vo vzťahu k úprave styku otca s mal. F. práve z listín, ktoré mali byť predložené prvostupňovému súdu, avšak s týmito listinami nebolo naložené tak, ako to ma namysli ustanovenie § 129 ods. 1 O.s.p.

Odvolací súd na uvedenú procesnú vadu musel prihliadnuť, pretože skutkové zistenia súdu prvého stupňa neboli podložené procesne správnym dokazovaním, teda dokazovaním vykonaným spôsobom, ktorý určuje zákon. Prvostupňový súd aj vo vzťahu k napadnutým výrok nemal a ani nemohol mať pre svoje právne závery žiadne podklady.

Preto odvolací súd napadnuté výroky rozsudku súdu prvého stupňa a súvisiaci výrok o trovách konania podľa § 221 ods. 1 písm. f) zrušil a vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Bude úlohou prvostupňového súdu odstrániť vytykané procesné nedostatky, opätovne vo veci vo vzťahu k napadnutým výrokom vykonať riadne dokazovanie, dokazovanie sa zameria aj na okruhy vytykaných pochybení v odvolaní otca mal. detí a až potom čo prvostupňový súd bude mať zákonným spôsobom a v rozsahu potrebnom na riadne právne posúdenie veci zistený skutkový stav, bude môcť opätovne o zverení mal. F., o výživnom na mal. L. a F. a o styku vo vzťahu k mal. F. a trovách konania rozhodnúť.

S prihliadnutím na dôvody, pre ktoré bolo potrebné zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd sa nezaoberal ostatnými odvolacími námietkami otca mal. dieťaťa. To bude úlohou prvostupňového súdu po vrátení spisu na ďalšie konanie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.